

Nr 123.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av stadsägan nr 728 i Hälsingborg; given Stockholms slott den 25 februari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gösta Bagge.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Bagge anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om försäljning av viss fastighet, vilket ärende synts böra föranleda framställning till riksdagen, samt anför härom följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 juni 1942 har *drätselkammaren i Hälsingborg* anhållit om tillstånd för Hälsingborgs stad att förvärva äganderätten till den rektor vid högre allmänna läroverket för gossar därstädes på lön anslagna stadsägan nr 728 i Gamla staden i Hälsingborg. Till stöd för framställningen har från stadens sida anförts, att staden hade intresse av att marken i fråga kunde exploateras för bebyggelse.

Ifrågavarande fastighet utgöres av ett obebyggt område med en areal av omkring 14 500 kvadratmeter. I norr och öster gränsar området till enskild

mark; dock äger staden i norr ett utmed fastigheten beläget område, som enligt tidigare stadsplan varit avsett till gata. I övrigt omgives fastigheten helt av Hälsingborgs stad tillhörig mark. Enligt den 6 oktober 1938 och den 31 augusti 1939 fastställd stadsplan är fastigheten avsedd att disponeras sålunda:

Kvartersmark	ca	7 060	kvadratmeter
Område för kiosker, bensinstationer m. m.	»	345	»
Allmän plats	»	3 300	»
Gator	»	3 795	»
<hr/>			
Tillhopa ca 14 500 kvadratmeter.			

Förslag har framlagts om vissa ändringar i ifrågavarande stadsplan.

Kvartersmarken är — fränsett två mindre inom kvarteren Klostret, respektive Muraren liggande områden — helt belägen inom kvarteret Rektorn, vilket kvarters mark i väster gränsar till Hälsingborgs stad tillhörig kvartersmark. Det förhållandet, att marken inom nämnda kvarter är i olika ägares hand, hindrar bildandet och försäljningen av åtskilliga tomter inom kvarteren. För att bringa denna olägenhet ur världen anser drätselkammaren det vara nödvändigt, att staden förvärvar stadsägan nr 728 i Gamla staden.

Det senast fastställda taxeringsvärdet för stadsägan är 11 000 kronor. Värdering av området har verkställts av *boställsnämnden* den 18 februari 1943, därvid området åsatts ett värde av 51 525 kronor, motsvarande ett värde per kvadratmeter av 6 kronor för kvartersmarken och det för kiosker, bensinstationer m. m. avsedda området samt 1 krona för den övriga marken.

Den till försäljning ifrågasatta fastigheten är för närvarande av rektorn vid gossläroverket utarrenderad till kolonilotter. Avkastningen, som uppgår till omkring 300 kronor årligen, uppbäres av rektorn, som i anledning därav har att vidkännas avdrag å sin lön med 60 kronor.

Lagfaren ägare till fastigheten saknas. Av Lunds stifts landebok av år 1569 framgår, att vid denna tid funnits en skola i Hälsingborg, som torde tillhört och underhållits av staden, samt att i skolmästarens avlöningsförmåner ingått bland annat ett mindre jordområde. År 1573 synes skolan upphört att vara en staden tillhörig anstalt och blivit en publik (statlig) skola. Vid en år 1744 utförd kartläggning och beskrivning av »de publika husens egendom av åkerjordar och äng» i Hälsingborg upptogs bland annat visst område »anslaget rektorn vid Hälsingborgs skola på lön». Även i senare kartor och beskrivningar rörande jordförhållandena i staden förekommer en rektors löningsjord. Huruvida det i landeboken år 1569 omnämnda området eller del därav motsvarar den vid 1744 års förrättning och senare redovisade löningsjorden har icke kunnat utrönas. Det anses dock sannolikt, att så är förhållandet.

Mot den av boställsnämnden verkställda värderingen av fastigheten har *drätselkammaren* icke funnit anledning till erinran.

Rektorn vid högre allmänna läroverket för gossar i Hälsingborg har förklarat sig icke ha något att erinra mot en försäljning av fastigheten.

Jämväl stiftsnämnden i Lund och länsstyrelsen i Malmö ha tillstyrkt försäljningen samt föreslagit, att köpeskillingen bestämmes i enlighet med det av boställsnämnden åsatta värdet. Stiftsnämnden finner det angeläget, att köpeskillingen behålles och förvaltas såsom en särskild fond, vars handhavande torde böra uppdragas åt rektorsämbetet. Den årliga avkastningen av fonden bör tillkomma innehavaren av sagda ämbete.

Kammarkollegiet har beträffande värderingen av fastigheten samt tillkomsten av densamma yttrat:

Vid den i ärendet gjorda värderingen har den i stadsägan ingående tomtmarken åsatts ett värde av 6 kronor för kvadratmeter och övrig mark 1 krona för kvadratmeter. Kollegiet, som hyst en viss tvekan angående skäligheten av denna värdering men å andra sidan ansett, att försäljningsområdet icke äger den omfattning, att en ny värdering genom sakkunniga kan anses påkallad, har inhämtat viss utredning rörande priser under senare år å stadens tomtmark. Därvid har emellertid intet framkommit, som kunnat motivera ett frångående av förevarande värdering. Köpeskillingen torde därför böra fastställas till 51 525 kronor.

Den i ärendet gjorda utredningen rörande tillkomsten av förevarande löningsjord torde giva vid handen, att den icke blivit av enskild donerad till viss tjänst. Man synes därför vara oförhindrad att låta vederbörande underkastas avdrag å den honom tillkommande lönen med belopp motsvarande avkastningen av köpeskillingen.

Kammarkollegiet hemställer, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen medgiva, att ifrågavarande stadsäga får försäljas till staden för det av kollegiet sålunda föreslagna priset eller 51 525 kronor. Kollegiet förutsätter, att Kungl. Maj:t förordnar, att köpeskillingsmedlen överlämnas till domkapitlet i Lund för att av domkapitlet göras räntebärande i avbidan på en allmän reglering av jorrdonationerna till de allmänna läroverken, med rätt för vederbörande rektor att tills vidare och intill dess annorlunda kan bliva i laga ordning bestämt uppbära ränteavkastningen å medlen, dock med skyldighet för honom att jämlikt 55 § 9 mom. 2. civila avlöningsreglementet vara underkastad minskning i den från statsverket eljest till honom utgående lönen till belopp, motsvarande ränteavkastningen.

Skolöverstyrelsen har förklarat sig icke vilja motsätta sig den ifrågasatta försäljningen. Överstyrelsen har icke funnit anledning till erinran mot de av kammarkollegiet angivna villkoren för överlåtelsen.

Mot en försäljning av ifrågavarande fastighet till Hälsingborgs stad, som synes hava ett berättigat intresse att förvärva densamma, finner jag ej anledning till erinran.

Fastighetens rättsliga natur synes oklar. Den i ärendet förebragta utredningen giver dock anledning till antagande, att fastigheten är av kronan an-

Departementschefen.

slagen. Vid sådant förhållande bör riksdagens samtycke till fastighetens försäljning inhämtas.

Beträffande försäljningspriset synes det av samtliga hörda myndigheter föreslagna beloppet, 51 525 kronor, böra godtagas. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter rörande försäljningen och dispositionen av försäljningsmedlen. Därest en försäljning kommer till stånd, torde de behållna försäljningsmedlen tills vidare böra fonderas. Frågan om dessa medels disposition torde framdeles böra upptagas till behandling i sammanhang med en allmän reglering av jorrdonationerna till de allmänna läroverken. Beträffande vederbörande rektors rätt till å försäljningsmedlen uppkommande ränteavkastning lär det få ankomma på Kungl. Maj:t att, med beaktande av stadgandet i 55 § 9 mom. 2. civila avlöningsreglementet, meddela erforderliga föreskrifter.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den rektor vid högre allmänna läroverket för gossar i Hälsingborg å lön anslagna stadsägan nr 728 i Gamla staden i Hälsingborg må för ett pris, icke understigande 51 525 kronor, och på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t finner skäligt bestämma, försäljas till Hälsingborgs stad.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställa förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Torsten Svensson.